

DÔVODOVÁ SPRÁVA

A. Všeobecná časť

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky predkladá do medzirezortného pripomienkového konania návrh zákona, ktorým sa dopĺňa zákon č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov (ďalej len „návrh zákona“).

Návrh zákona bol vypracovaný ako iniciatívny materiál.

Cieľom návrhu zákona je precizovať právnu úpravu ochrany života a zdravia sudcov pri výkone ich funkcie tak, aby boli vytvorené riadne legislatívne predpoklady pre poskytovanie tejto ochrany.

Na dosiahnutie vyššie uvedeného cieľa sa preto navrhuje v zákone č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov rozšíriť právo sudcu na poskytnutie ochrany zo strany Policajného zboru aj na vykonávanie jednotlivých úkonov súdu mimo budovy súdu. Tomuto oprávneniu zodpovedá aj doplnenie

§ 73 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov o úlohu Policajného zboru poskytovať sudcom náležitú ochranu.

S ohľadom na urgentnosť riešenia situácie pri poskytovaní ochrany sudcov sa navrhuje, aby zákon nadobudol účinnosť čo najskôr. Preto sa ako deň účinnosti navrhuje deň vyhlásenia zákona v Zbierke zákonov Slovenskej republiky.

Návrh zákona nie je predmetom vnútrokomunitárneho pripomienkového konania.

B. Osobitná časť

K čl. I

(zákon č. 385/2000 Z. z.)

Cieľom doplnenia § 34 ods. 6 je výslovne upraviť ochranu sudcu v prípade dôvodnej obavy o život a zdravie aj pri vykonávaní jednotlivých procesných úkonov súdu, ktoré súd vykonáva pri výkone súdnictva.

Doterajšia právna úprava v § 34 ods. 6 konštituuje právo sudcu na ochranu svojej osoby a jeho rodinných príslušníkov, prípadne jeho obydli v odôvodnených prípadoch, ktoré reprezentuje situácia kedy sudca čelí pre výkon svojej funkcie napríklad vyhrážkam takej intenzity, že vzniká dôvodná obava o život a zdravie sudcu, prípadne jeho rodinných príslušníkov.

V právnej úprave však absentuje výslovná všeobecná úprava poskytovania ochrany sudcom v prípadoch vykonávania jednotlivých procesných úkonov mimo budovy súdu, ktorými môžu byť napríklad ohliadka, či vzhľadnutie účastníka konania, o ktorého statuse súd koná. Výslovne je tento typ ochrany sudcu regulovaný v § 73 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov. Avšak ochrana podľa citovaného ustanovenia zákona o Policajnom zbore pokrýva len situácie výkonu rozhodnutia, t.j. týka sa len jedného z viacerých možných úkonov súdu. Je potrebné, aby ochrana sudcov pokrývala akékoľvek úkony súdy a nie len tie, ktoré sú spojené s výkonom rozhodnutia.

Vzhľadom na to sa navrhuje doplniť § 34 ods. 6 takým spôsobom, aby z neho jednoznačne a bez ďalších pochybností vyplývalo právo sudcu na zabezpečenie ochrany jeho osoby aj v prípade vykonávania úkonu súdu mimo budovy súdu, pričom v tomto prípade ochranu sudcu bude zabezpečuje príslušný útvar Policajného zboru, ak o to sudca požiada. Právna úprava je cieleňá na vykonávanie úkonov mimo budovy súdu zámerne, pretože v budove súdu zabezpečuje ochranu (nielen) sudcov Zbor väzenskej a justičnej stráže.

K čl. II

(zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z.)

K bodu 1 (§ 73 ods. 1)

Platné znenie § 73 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov sa rozširuje aj o poskytovanie ochrany sudcom pri vykonávaní aj iných úkonov súdu ako sú tie spojené s výkonom rozhodnutia. Podľa doterajšej právnej úpravy sa za podmienok upravených v § 73 ods. 2 ochrana zo strany Policajného zboru môže poskytovať sudcom len ako osobám povereným výkonom rozhodnutia. Sudca je osobou poverenou výkonom rozhodnutia v prípadoch konania podľa Civilného mimosporového poriadku – najmä v prípade výkonu rozhodnutí týkajúcich sa maloletých.

S ohľadom na dôvody uvedené v odôvodnení čl. I sa navrhuje doterajšie znenie § 73 ods. 1 rozšíriť v prípade sudcov o ochranu poskytovanú aj v prípade iných úkonov súdu vykonávaných mimo budovy súdu, ak sudca z dôvodu ohrozenia svojho života alebo zdravia nemôže tento úkon vykonať a ak o poskytnutie ochrany písomne požiadal.

K bodu 2 (§ 73 ods. 2)

Ide o legislatívno-technickú úpravu v dôsledku rozšírenia znenia § 73 ods. 1. Po novom § 73 ods. 1 bude upravovať dve situácie poskytovania ochrany. Prvá sa týka – tak ako doteraz – výkonu rozhodnutia a je upravená v prvej vete § 73 ods. 1. Druhá situácia sa týka iných úkonov súdu a je upravená v druhej vete § 73 ods. 1. Doterajšie znenie § 73 ods. 2 sa preto po novom bude týkať podmienok poskytovania ochrany podľa prvej vety § 73 ods. 1.

K bodu 3 (§ 73 ods. 3)

V novom § 73 ods. 3 sa navrhuje výslovne upraviť podmienky poskytovania ochrany sudcom pri výkone iných úkonov súdu ako tých, ktoré sú samé o sebe výkonom rozhodnutia.

K čl. III

(účinnosť)

Navrhuje sa, aby zákon nadobudol účinnosť dňom vyhlásenia, pretože je potrebné pristúpiť k riešeniu problematiky ochrany sudcov pri výkone ich funkcie bez zbytočného odkladu, a to aj s ohľadom na množiace sa útoky na sudcov.